

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus (2021-2024)

ELO-foorumi 5.5.2022

Heidi Lehtovaara (OKM/TEM) & Teea Oja (TEM)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

#JatkuvaOppiminen

#DigiPalvelut

Tulevaisuuden digitaalisia palveluita yksilön osaamisen kehittämisen, ohjauksen ja työelämän tueksi

Mistä on kyse?

- opetus- ja kulttuuriministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön yhteinen kehittämishanke (2021–2024)
- Mukana ovat Opetushallitus, KEHA-keskus sekä korkeakoulut Digivisio 2030 -ohjelman kautta. Kehittämistyöhön osallistuu myös Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus eli Jotpa.
- Digitaalinen palvelukokonaisuus tukee sujuvia siirtymiä koulutuksen ja työelämän välillä.
- Kokonaisuus rakentuu jo olemassa olevia palveluita (Opintopolku, Työmarkkinatori) sekä tietovarantoja kehittämällä.
- Uusien palvelujen on tarkoitus olla valmiina vuoden 2024 loppuun mennessä.
- Hankkeen budjetti on 26 miljoonaa euroa vuosille 2021–2024. Rahoitus tulee Euroopan komissiolta (elpymis- ja palautustukiväline RRP).
- Raportointi toteutuu valtiovarainministeriön kautta EU-komissiolle.
- Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden kehittäminen on osa jatkuvan oppimisen parlamentaarisen uudistuksen linjausten toimeenpanoa.
- [Palvelukokonaisuus on osa jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelmaa, jonka toinen osakokonaisuus on korkeakoulutuksen digitalisaation ja joustavan oppimisen vahvistamisohjelma.](#)

Organisoituminen

- Digitalisaatio-ohjelman ohjausryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Ryhmä käsittelee ohjelmatasoisia strategisia kysymyksiä. Puheenjohtajana toimii ylijohdaja [Atte Jääskeläinen](#).
- Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden ohjausryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa. Puheenjohtajina toimivat ylijohdaja [Petri Lempinen](#) (OKM) sekä työmarkkinaneuvos [Teija Felt](#) (TEM).
- Hanketta valmistelee ohjaukseen, arkkitehtuuriin sekä lainsäädäntöön ja etiikkaan asetetut poikkihallinnolliset työryhmät.
- Hankevastaavia ovat erityisasiantuntija [Tomi Kytölä](#) (OKM), johtava asiantuntija [Tiina Salminen](#) (TEM) sekä [opetusneuvos Ilmari Hyvönen](#)
 - projektipäällikkö [Pauliina Kupila](#) (*digitaaliset palvelut ja palvelupolut*)
 - projektipäällikkö [rekrytoitavana](#) (*tiedolla johtaminen ja tietopalvelut*)
 - hankekoordinaattorit: [Marjut Anderson](#) ja [Heidi Lehtovaara](#)

Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus

- kokoaa tietoa yksilöiden ja asiantuntijoiden käyttöön
- auttaa yksilöitä, tukee työelämä- ja koulutustoimijoita
- tehostaa palvelujen saatavuutta ja yhdenvertaisuutta
- edistää monihallinnollista yhdessä tekemisen kulttuuria
- kattaa paljon rajapintoja useisiin eri kehityskulkuihin, esimerkiksi:
 - TE2024-uudistus
 - TYÖ2030
 - SOTE-uudistus

Digitaaliset palvelut

- osaamisen kartoituspalvelut
- osaamisen tunnistamispalvelut
- työvälineitä urasuunnittelun tueksi
- koulutuksen tarjonta- ja hakupalvelut
- tietokoonnit
- näihin kytkeytyvät olemassa olevat tietovarannot

Kenelle?

- yksilöille
- ohjaustyötä tekeville
- työelämä- ja koulutustoimijoille
- yrityksille
- työ- ja opetushallinnon edustajille

Tavoiteltavat hyödyt keskeisille kohderyhmille

Ohjaaja

Ohjauksen laatu kohenee hyödyntämällä kattavampaa tietopohjaa.

Yksilö

Yksilön kyky arvioida ja tehdä mielekkäitä koulutukseen, työuraan ja työelämään liittyviä suunnitelmia ja päätöksiä tehostuu.

Työelämätoimija

Työelämän toimijoilla on paremmat edellytykset hyödyntää tietoa työvoiman osaamisen kehittämisessä ja työvoimatarpeen ennakoinnissa.

Koulutustoimija

Koulutustoimijat tuottavat paremmin kohdennettuja palveluja yksilöiden, työelämän ja yhteiskunnan tarpeisiin.

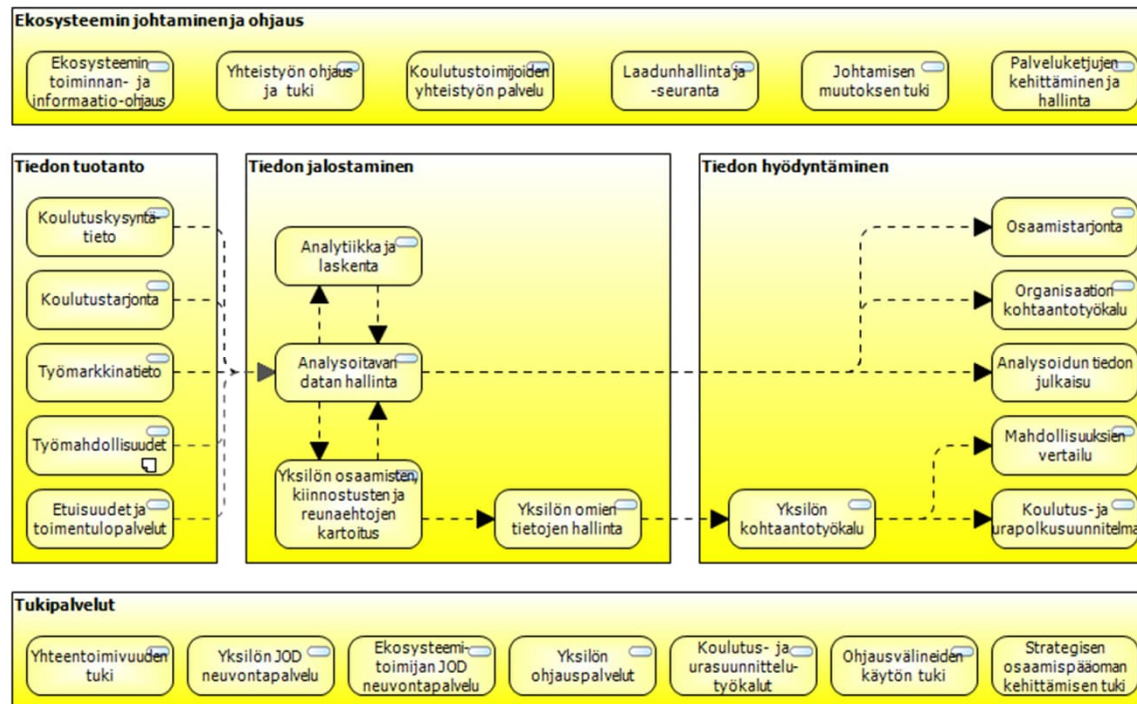

Työ- ja opetushallinnon toimijat

Työ- ja opetushallinnon toimijat tuottavat ja hyödyntävät entistä tehokkaammin palveluita sekä toimivat aktiivisesti yhteistyöverkostoissa.

#jatkuvaoppiminen #digipalvelut

Tavoitearkkitehtuurikuva 04/2022

JOD:n tavoitteet

- luodaan uutta yhdistämällä nyt hajallaan olevat oppimiseen, koulutukseen ja työmarkkinoihin liittyvät digitaaliset palvelut (myös tietopohja näiden palveluiden taustalla on hajallaan)
- tuodaan olemassa olevia palveluja yhteen asiakaskeskeisesti ja hallinnonalarajat ylittäen
- tuotetaan jatkuvaa oppimista tukevia palveluja
- avataan koulutustarjontaa paremmin niin työnhakijoille, työntekijöille kuin työnantajillekin näkyväksi ja hahmotettavaksi
- varmistetaan, että myös matalammin koulutetut ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevat pääsevät entistä helpommin täydentämään osaamistaan
- tuetaan myös työelämässä olevia siirtymävaiheissa ja osaamisen päivittämisessä

Kaikille saavutettavia palveluja

- Hankkeen viestinnässä panostetaan selkeäkielisyyteen ja saavutettavuuteen.
- Palvelut ovat valtakunnallisesti ja yhdenvertaisesti saavutettavissa ajasta ja paikasta riippumatta.
- Palveluja suunnitellaan ja rakennetaan asiakaslähtöisesti.
- Sidosryhmiä sekä eri käyttäjäryhmiä osallistetaan mukaan työskentelyyn.
- Digitaalisten palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan saavutettavuus (sisällöllinen, tekninen sekä käytön saavutettavuus).
- Uudelle jatkuvan oppimisen digitaaliselle palvelukokonaisuudelle toteutetaan saavutettavuusarviointi.
- Palvelukokonaisuuden kehittämistä jatketaan hankekauden jälkeen.

Keskiössä yhdenvertaisuus

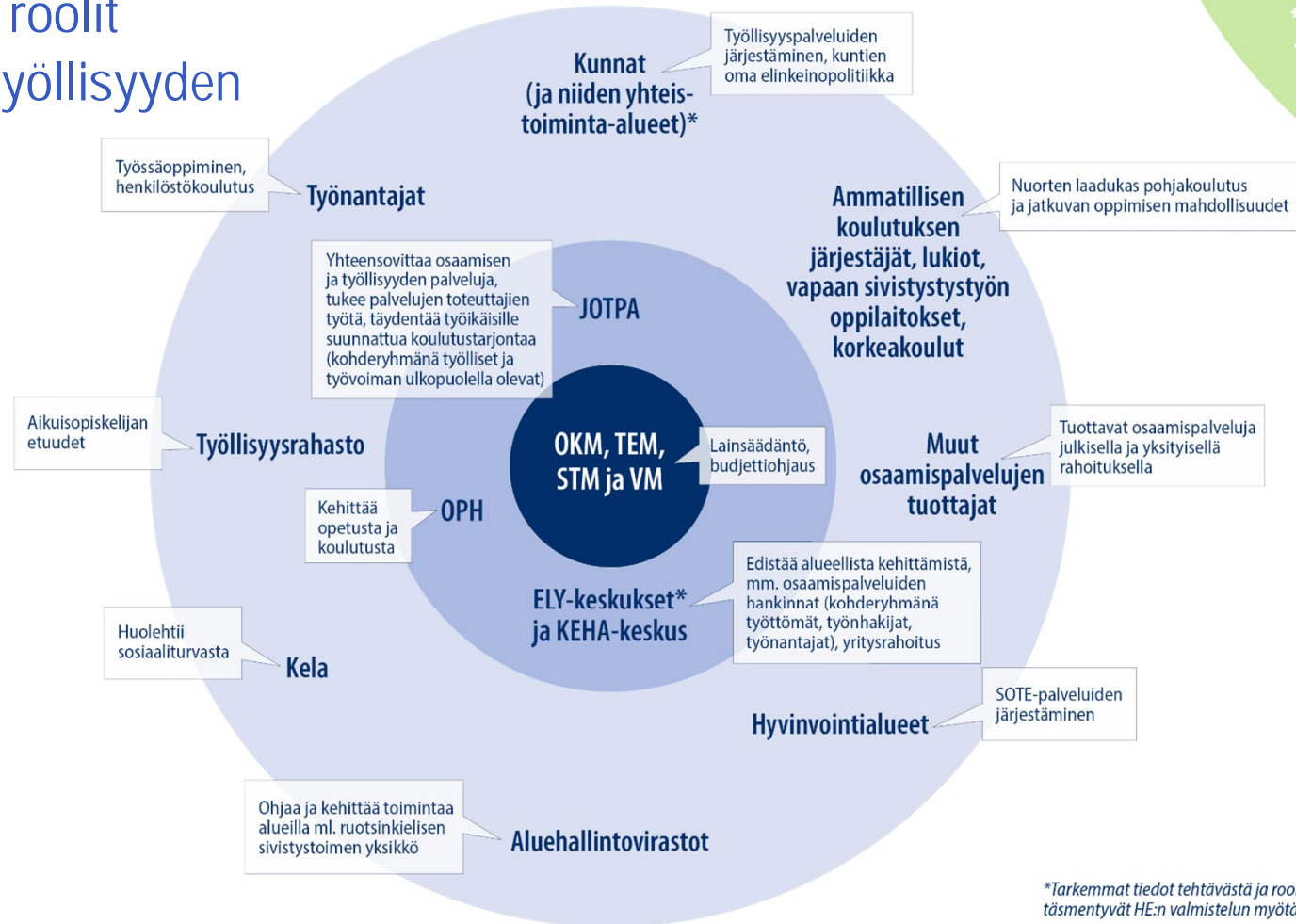
- Hankkeen lainsäädäntö- ja etiikkaryhmä toimii aktiivisesti heti alkuvaiheesta lähtien.
- Tekoälyn käytön ja algoritmisen päätöksenteon lisääntyessä yhdenvertaisuuskysymysten merkitys ja määrä kasvaa. Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa viranomaiset, työnantajat ja koulutuksen järjestäjät edistämään yhdenvertaisuutta. Velvoite koskee myös tekoälyn hyödyntämistä. (Valonen 2022).
- *Tekoälyn vinoumien välttäminen* -tutkimushankkeessa (VN 2022) laaditaan parhaillaan arviointikehikkoa tekoälysovellusten syrjimättömyyden varmistamiseksi eri käyttökonteksteissa. Yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi edellyttää myös ajattelua, jossa arviointia suoritetaan läpi koko palvelun elinkaaren.
- Nykyinen hallitusohjelma huomioi tarpeen luoda ohjeistus tekoälyn eettisestä käytöstä. Suosituksia ja lainsäädäntöä tekoälyn hyödyntämiseen liittyen kehitetään parhaillaan kansallisella ja EU-tasolla.

Viestintä ja osallistaminen

- Hankkeelle nimetyn sidosryhmäfoorumien toimikausi on 16.3.2022—1.6.2025.
- Viestintäverkostossa ovat mukana OKM/TEM, KEHA-keskus, Opetushallitus, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) sekä Digivisio 2030.
- Vuonna 2022 viestinnässä keskitytään sisäisten sidosryhmien ja asiantuntijaryhmien tiedottamiseen ja sitouttamiseen. Seuraavissa vaiheissa toteutetaan kansalaisviestintää.

Eri toimijoiden roolit osaamisen ja työllisyyden kentällä

*Tarkemmat tiedot tehtävästä ja roolista täsmentyvät HE:n valmistelun myötä.

Kaikille avoimet webinaarit

- Kaikille avoimia webinaareja toteutetaan kolme-neljä kertaa vuodessa hankekauden aikana.
- **Seuraavat webinaarit 13.5. sekä 2.12.2022 klo 13 alkaen.**

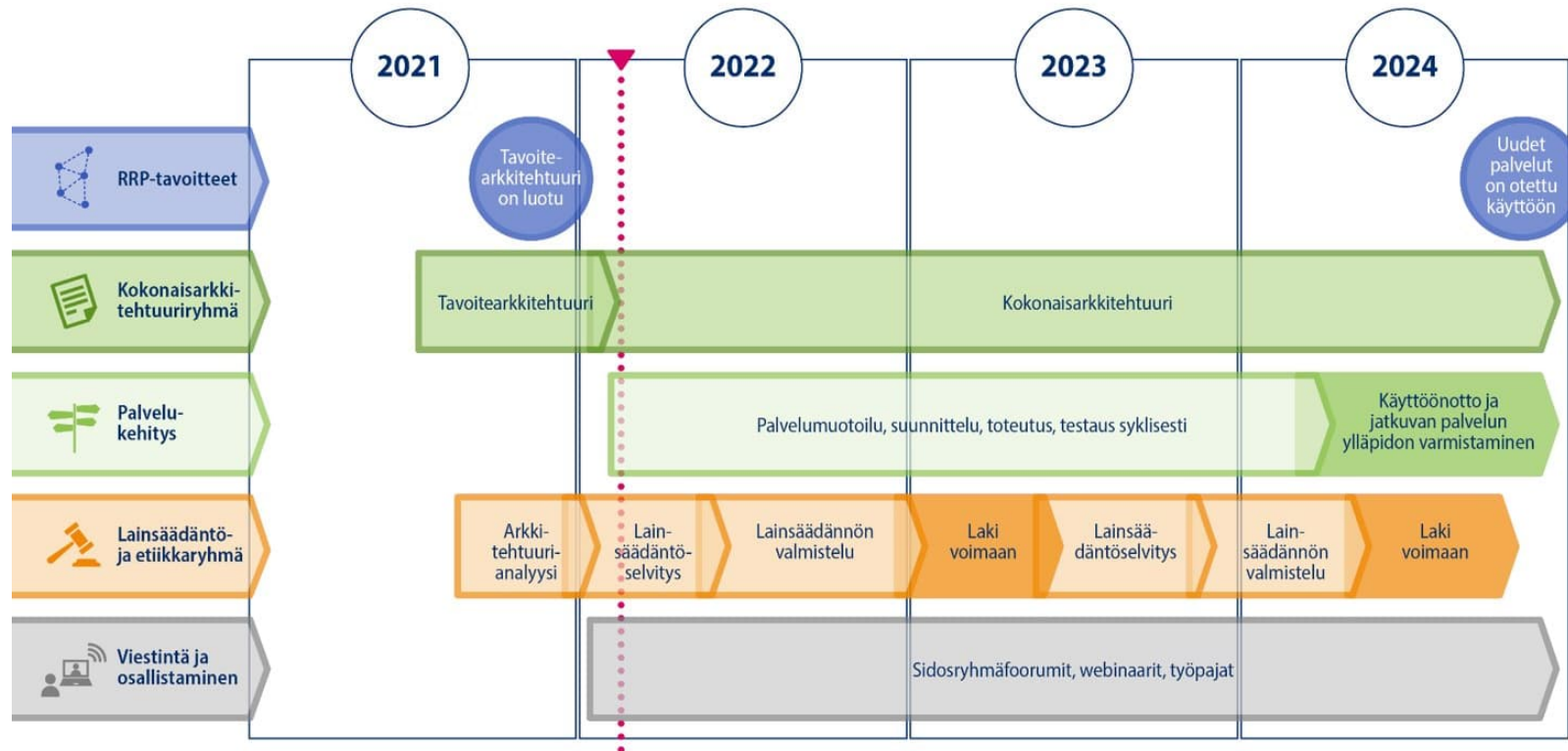
Webinaari-ohjelma 13.5.2022

- 13.00 Tervetuloa
- klo 13.05 Taustaa kehittämistyölle / työmarkkinaneuvos Teija Felt (TEM)
- klo 13.20 Osaamisdatan ja tekoälyn tarjoamat mahdollisuudet kohtaantongelmien ratkaisussa / vanhempi neuvonantaja Tapio Huttula (Sitra, Osaamisen aika)
- klo 13.40 Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden valmistelu / johtava asiantuntija Tiina Salminen (TEM)
- klo 14.00 Nostoja chatista / hankekoordinaattorit Marjut Anderson ja Heidi Lehtovaara
- klo 14.10 Kiitos ja seuraavat stepit / Teija Felt

Jatkuvan oppimisen digitaalisen palvelukokonaisuuden hankkeen eteneminen

Lähteet

- Sahgren, O. & A. Ojanen (2022) Yhdenvertaisuuden edistäminen tekoälyjärjestelmissä vaatii muitakin kuin teknisiä työkaluja. Blogi: Tieto käyttöön! <https://tietokayttoon.fi/ajankohtaista/blogi/-/blogs/yhdenvertaisuuden-edistaminen-tekoalyjarjestelmissa-vaatii-muitakin-kuin-teknisia-tyokaluja> (luettu 24.4.2022).
- Sitra (2022) Digivalta-selvitys: Huippupoliitikot ovat tietämättään osa näkymättömiä vaikuttamisverkostoja. <https://www.sitra.fi/uutiset/digivalta-selvitys-huippupoliitikot-ovat-tietamattaan-osa-nakymattomia-vaikuttamisverkostoja/> (luettu 23.4.2022)
- Valonen, T. (2020) Tiesitkö, että tekoälyn ja algoritmeihin liittyvää syrjintää valvoo yhdenvertaisuusvaltuutettu? Yhdenvertaisuusvaltuutetun blogi 29.4.2020. <https://syrjinta.fi/-/tiesitko-etta-tekoalyyn-ja-algoritmeihin-liittyvaa-syrjintaa-valvoo-yhdenvertaisuusvaltuutettu-> (luettu 25.4.2022).

Kysymyksiä ja keskustelua

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET